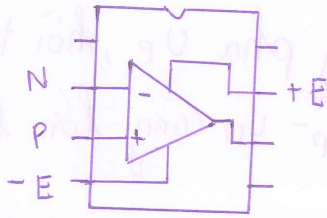

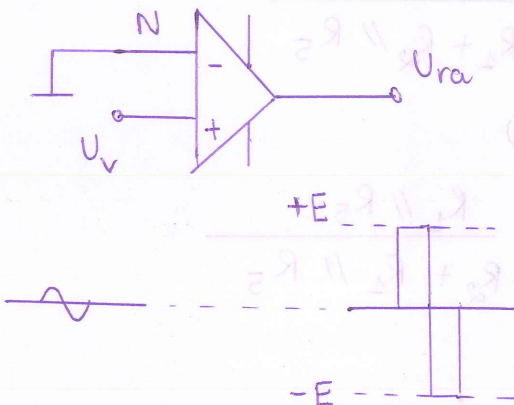
1) Sơ đồ Khuếch đại thuật toán (KĐT)

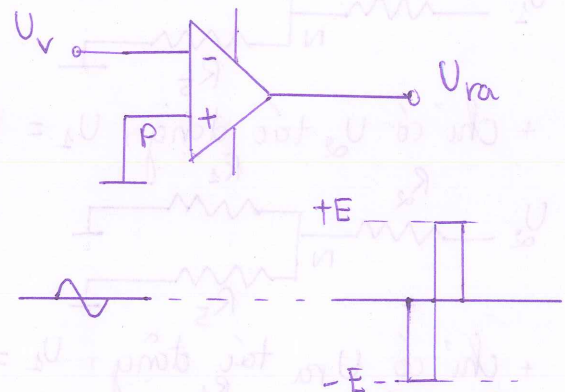
2) Chức năng: Khuếch đại điện áp, từ đó thực hiện được các phép toán.

3) Các đặc điểm

- Trở kháng vào rất lớn nên không có dòng vào KĐT
- Bản chất là khuếch đại chênh lệch điện áp giữa P và N
- $U_{ra} = K(U_P - U_N)$
- Hệ số khuếch đại K rất lớn
- Điện áp ra không được vượt quá nguồn nuôi ($U_{ra} \leq E$)
- Hệ quả là: $U_P - U_N = \frac{U_{ra}}{K} \approx 0 \rightarrow U_P = U_N$
- Điện áp vào P thì ra không bị đảo
- Điện áp vào N thì ra bị đảo

Tín hiệu ra được nhân lên K lần rất lớn thành xung vuông không bị đảo

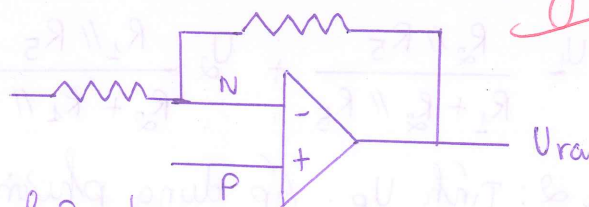

Tín hiệu ra được nhân lên K lần rất lớn thành xung vuông bị đảo

Long Đặng

4) Hồi tiếp âm

Bản chất của mạch hồi tiếp âm là để làm giảm sự khuếch đại, tín hiệu ra không bị vuông mà phải đồng dạng với tín hiệu vào. Giải thích:

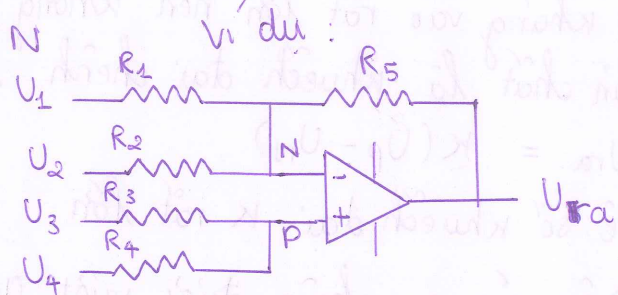

- Vì U_{ra} ngược pha U_N nên ta lấy một phần U_{ra} mắc ngược lại để triệt tiêu U_N , làm giảm độ chênh lệch $U_P - U_N$, từ đó làm giảm U_{ra} .
- Không thể hồi tiếp dương được vì U_{ra} cùng pha U_P , hồi tiếp dương làm U_P càng lớn hơn, chênh lệch $U_P - U_N$ càng lớn làm U_{ra} càng bị vuông.

5) Cách giải: cầu mạch KĐTT

5.1 Cách 1: Xếp chồng tại N

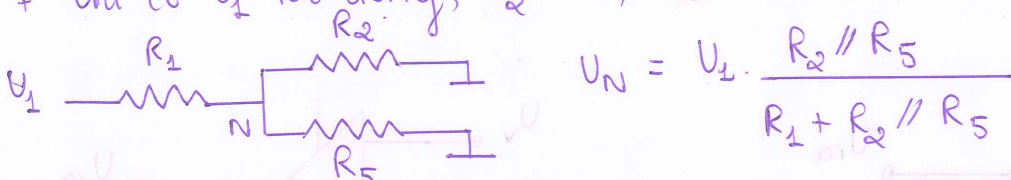
- Bước 1: Tính U_N
- Bước 2: Tính U_P
- Bước 3: Đặt $U_N = U_P$
- Bước 4: Suy ra $\frac{U_{ra}}{U_v}$

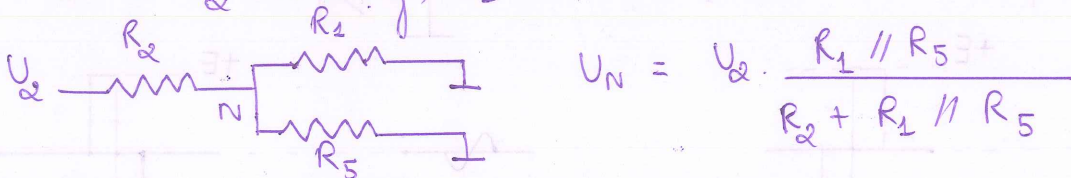
Tính U_{ra} theo U_1, U_2, U_3, U_4

Bài giải: Chú ý KĐTT có $Z_v = \infty$ nên $I_v = 0$

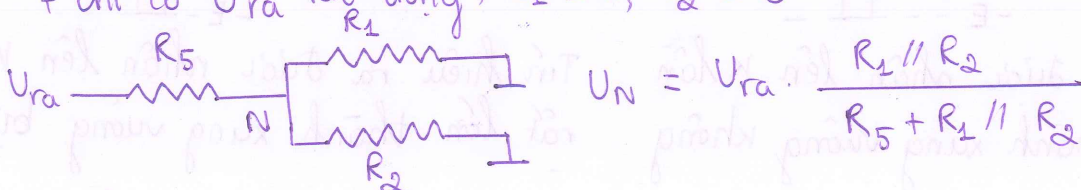
- Bước 1: Tính U_N : Áp dụng phương pháp xếp chồng U_1, U_2, U_{ra}
- + chỉ có U_1 tác động, $U_2 = 0, U_{ra} = 0$

- + chỉ có U_2 tác động, $U_1 = 0, U_{ra} = 0$

- + chỉ có U_{ra} tác động, $U_1 = 0, U_2 = 0$

+ kết hợp lại ta có:

$$U_N = U_1 \cdot \frac{R_2 \parallel R_5}{R_1 + R_2 \parallel R_5} + U_2 \cdot \frac{R_1 \parallel R_5}{R_2 + R_1 \parallel R_5} + U_{ra} \cdot \frac{R_1 \parallel R_2}{R_5 + R_1 \parallel R_2}$$

- Bước 2: Tính U_P : Áp dụng phương pháp xếp chồng U_3, U_4

Long Đăng

+ Chỉ có U_3 tác động, $U_4 = 0$:

$$U_3 \xrightarrow{R_3} P \xrightarrow{R_4} \text{---} \quad U_P = U_3 \cdot \frac{R_4}{R_3 + R_4}$$

+ Chỉ có U_4 tác động, $U_3 = 0$

$$U_4 \xrightarrow{R_4} P \xrightarrow{R_3} \text{---} \quad U_P = U_4 \cdot \frac{R_3}{R_3 + R_4}$$

+ kết hợp lại ta có: $U_P = U_3 \cdot \frac{R_4}{R_3 + R_4} + U_4 \cdot \frac{R_3}{R_3 + R_4}$

- Bước 3: Đặt $U_P = U_N$

- Bước 4: Suy ra $\frac{U_{ra}}{U_V}$

nên giải phương trình như sau:

$$U_1 \cdot \frac{R_2 \parallel R_5}{R_1 + R_2 \parallel R_5} + U_2 \cdot \frac{R_1 \parallel R_5}{R_2 + R_1 \parallel R_5} + U_{ra} \cdot \frac{R_1 \parallel R_2}{R_5 + R_1 \parallel R_2} = U_P$$

$$\text{Ta thấy } \frac{a \parallel b}{c + a \parallel b} = \frac{ab}{(a+b)(c + \frac{ab}{a+b})} = \frac{ab}{ab + bc + ca}$$

Áp dụng:

$$R_2 R_5 U_1 + R_1 R_5 U_2 + R_1 R_2 U_{ra} = (R_1 R_2 + R_2 R_5 + R_1 R_5) U_P$$

chia & vế cho $R_1 R_2$ ta có:

$$U_{ra} = \left(1 + \frac{R_5}{R_1} + \frac{R_5}{R_2}\right) U_P - \frac{R_5}{R_1} U_1 - \frac{R_5}{R_2} U_2$$

Thay $U_P = \frac{U_3 R_4 + U_4 R_3}{R_3 + R_4}$ ta có:

$$U_{ra} = \left(1 + \frac{R_5}{R_1} + \frac{R_5}{R_2}\right) \left(\frac{U_3 R_4 + U_4 R_3}{R_3 + R_4}\right) - \frac{R_5}{R_1} U_1 - \frac{R_5}{R_2} U_2$$

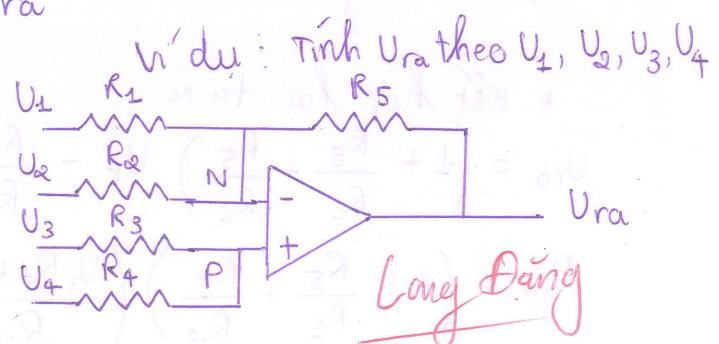
Như vậy ta đã tính được U_{ra} theo U_1, U_2, U_3, U_4

5.2 Cách 2: Xếp chồng tại đầu ra

- Bước 1: Tính U_P

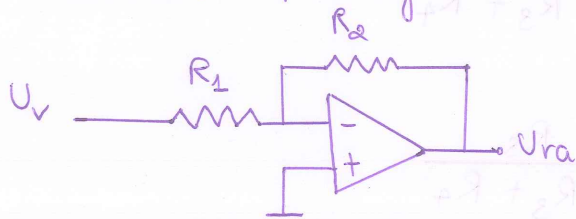
- Bước 2: Áp dụng kết quả của mạch khuếch đại đảo, không đảo

- Bước 3: Tính U_{ra}

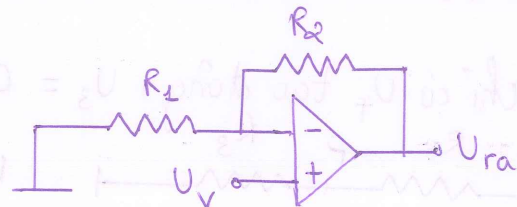

- Bước 1: Tính U_p : Như cách 1 ta có $U_p = \frac{U_3 R_4 + U_4 R_3}{R_3 + R_4}$

- Bước 2: Áp dụng kết quả của mạch khuếch đại đảo, không đảo

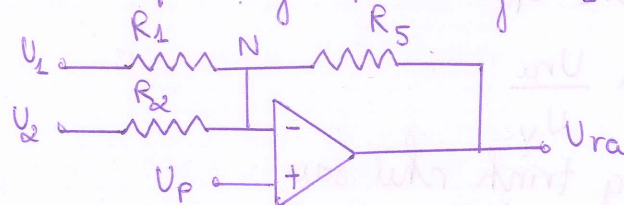

Đảo: $\frac{U_{ra}}{U_V} = -\frac{R_2}{R_1}$

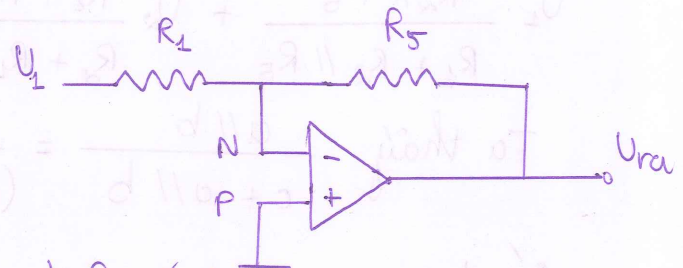
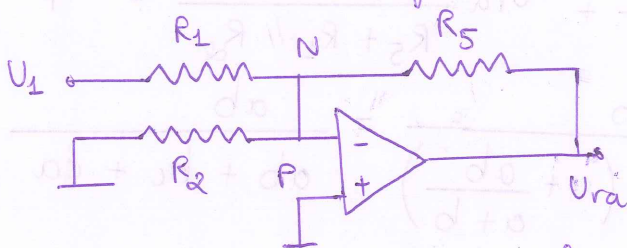

không đảo: $\frac{U_{ra}}{U_V} = 1 + \frac{R_2}{R_1}$

- Bước 3: Tính U_{ra} : Áp dụng xếp chồng U_1, U_2, U_p

+ chỉ có U_1 tác động, $U_2 = 0, U_p = 0$

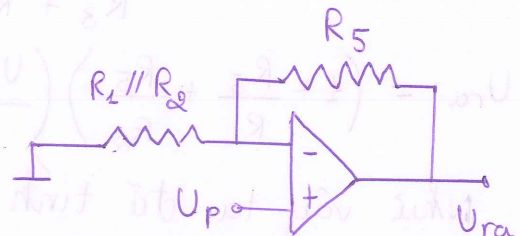
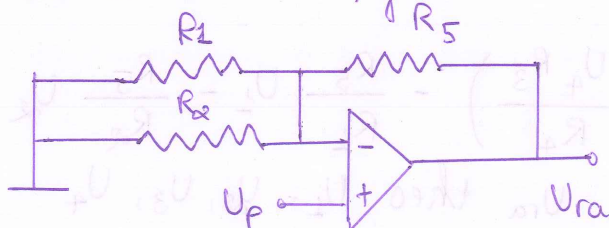
vì $U_N = U_p = 0$ nên coi như mạch không có R_2

Mạch này là mạch khuếch đại đảo nên $\frac{U_{ra}}{U_1} = -\frac{R_5}{R_1}$

+ chỉ có U_2 tác động, $U_1 = 0, U_p = 0$

Tương tự ta có: $\frac{U_{ra}}{U_2} = -\frac{R_5}{R_2}$

+ chỉ có U_p tác động, $U_1 = 0, U_2 = 0$

Mạch này là mạch khuếch đại không đảo nên $\frac{U_{ra}}{U_p} = 1 + \frac{R_5}{R_1 // R_2}$

+ kết hợp lại ta có:

$$U_{ra} = \left(1 + \frac{R_5}{R_1} + \frac{R_5}{R_2}\right) U_p - \frac{R_5}{R_1} U_1 - \frac{R_5}{R_2} U_2$$

$$U_{ra} = \left(1 + \frac{R_5}{R_1} + \frac{R_5}{R_2}\right) \left(\frac{U_3 R_4 + U_4 R_3}{R_3 + R_4}\right) - \frac{R_5}{R_1} U_1 - \frac{R_5}{R_2} U_2$$

Long Đăng